

Husitská teologická fakulta

Univerzity Karlovy

Státní závěrečná zkouška (magisterská) Biblická teologie (jednooborové studium)

Tematické okruhy:

A. Starý zákon:

1. Bůh (jména, výroky, činy – Stvořitelský hymnus).

Studijní literatura:

BIČ M.: *Ze světa Starého zákona I.* Kalich, Praha 1986, str. 303-313.

BENEŠ J.: *JOZUE. SVATÁ SLOVA V KNIZE JOZUE.* Centrum pro náboženský a kulturní dialog při HTF UK Praha v edici Pontes Pragenses, svazek 78 (L. Marek Chomutov), str. 195-199.

2. Boží lid (žalmy, svátky).

Studijní literatura:

FIORES de S., GOFFI T.: *Slovník spirituality.* Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří 1999, heslo Žalmy.

Nový biblický slovník. Návrat domů, Praha 2009, heslo: Žalmy.

FILIPÍ P.: *Kdo slyší můj nářek. Poselství kajících žalmů.* Mlýn, Jihlava 1997.

HELLER J., BENEŠ J.: *Poutní písně.* Advent-Orion, Praha 2001.

HELLER J.: *Tři svědkové.* Praha 1995, str. 15-44.93-184.

Tanach: 2 Moj 11-13; 3 Moj 16; 23; 4 Moj 9; 28-29; 5 Moj 16.

Nový biblický slovník. Návrat domů, Praha 2009. Heslo Den smíření.

NOVOTNÝ A.: *Biblický slovník.* Praha 1956. Heslo Fáze, slavnost, Přesnice, Žeň.

3. Naděje (ebedské písně, smlouva).

Studijní literatura:

Tanach: Iz 41.8-16; 42,1-5; 44,1-5.21-22; 49,1-6; 50,4-9; 52,13-53,12.

Tanach: 1 Moj 6-9; 15; 15; 2 Moj 19-24; 31; 2 S 7; Ž 89; 132; Jr 31,31-14.

HELLER J.: *Tři svědkové*. Praha 1995, str. 45-99.

BIČ M.: *Svíce nohám mým*. Evangelická církev metodistická, Praha 1992, str. 85-98.

BENEŠ J.: Hospodinova smlouva ve Starém zákoně. *Theologická revue* HTF UK Praha 2006, č. 1-4, str. 3-20.

Nový biblický slovník, heslo Smlouva. Návrat domů, Praha 2009.

4. **Sociální témata (Deuteronomistický kodex, desatero).**

Studijní literatura:

BENEŠ J.: *Směrnice a řády*. Advent-Orion, Praha 2012.

5. **Nová generace (Jozue, Přísloví).**

Studijní literatura:

Tanach: Přísloví.

ČEP s deuterokanonickými knihami: Sírachovec.

BENEŠ J.: *JOZUE. SVATÁ SLOVA V KNIZE JOZUE*. Centrum pro náboženský a kulturní dialog při HTF UK Praha v edici Pontes Pragenses, svazek 78 (L. Marek Chomutov).

BENEŠ J.: Duchovní etika v šesté řeči k synovi (rozb. Př 3,11-20). *Theologická revue* HTF UK Praha 1/2013, str. 8-27.

BENEŠ J.: Budování rezistence vůči životnímu stylu u nové generace v exilu na základě přímé řeči k synovi v knize Přísloví (Př 24,13-20). *Theologická revue* 2/2014, str. 155-172.

BENEŠ J.: Učitelka interpretace stvořitelských činů. Alternativa hermeneutického paradigmatu v druhé řeči moudrosti (Př 8,1-31). *Theologická revue* 3/2014, str. 299-314-172.

BENEŠ J.: OTCOVO UČENÍ. Ve sborníku *Gratia autem Dei sum id quod sum et gratia eius in me vacua non fuit*. HTF UK Praha 2015. Pontes Pragenses, sv. 74. (L. Marek Chomutov). Na stranách 219-238.

6. **Exilní myšlení.**

Studijní literatura:

Tanach: Pláč Jeremjášův.

Starý zákon, překlad s výkladem, sv. 12. Kalich, Praha 1983, str. 325-364.

KAISER O.: *Klagelieder*. 1992. *ATD* 16/2, str. 97-198.

B. Nový zákon:

- 1. Hermeneutika a interpretace biblického textu. Autor, čtenář, komunita, text - jeho vznik a funkce, čas čtení, čas textu, čas „událostí“, historický kontext.**

Studijní literatura:

Terry Eagleton, *Úvod do literární vědy* (Praha: Triáda 2005), s. 39-40, 80-124, 125-202

Jean Grondin, *Úvod do hermeneutiky* (Praha: OIKOYMENH 1997), s. 88-173

Walter J. Ong, *Technologizace slova* (Praha: Karolinum 2006), s. 13-91, 157-174

Pechlivanos, M., Rieger S., Struck W., Weitz M. (eds.), *Úvod do literární vědy* (Hermann & synové, Praha 1999), s. 21-31, 58-73, 74-82, 121-141, 168-172, 200-205, 332-338

Petr Pokorný, Výklad textu (exegeze). In: *Logos a svět. Sborník k sedmdesátinám L. Hejdánka a J. S. Trojana* (Praha: OIKOYMENH 1997), s. 206-216

Paul Ricoeur, Struktura a hermeneutika. In: Kyloušek, P. (ed.), *Znak, Struktura, vyprávění. Výbor z prací francouzského strukturalismu* (Brno: Host 2002), s. 272-304

Peter Szondi, *Úvod do literární hermeneutiky* (Brno: Host 2003), s. 9-22, 51-80, 112-128, 129-160

Francois Vouga, *Teologie Nového zákona* (Jihlava: Mlýn 2009), s. 3-11

- 2. Ježíš v moderním kritickém bádání třetí a čtvrté vlny. Přehled vybraných osobností a stanovisek (např. J. D. Crossan, J. Schröter, G. Theissen, G. Vermes, J. D. Dunn, N. T. Wright).**

Studijní literatura:

David E. Aune (ed.), *The Blackwell Companion to the New Testament* (Oxford: Blackwell Publishing 2010), s. 220-235

John Dominic Crossan, *The Historical Jesus: The Life of a Mediterranean Jewish Peasant* (New York: HarperSan Francisco 1991)

James D. G. Dunn, *Jesus Remembered* (Grand Rapids, Eerdmans 2003)

Tom Holmén, Stanley E. Porter, *Handbook for the Study of the Historical Jesus. Vol. I-IV* (Leiden: Brill 2011)

Jiří Lukeš, Byl Ježíš Nazaretský prorokem konce času? Spor o „apokalyptického“ – „neapokalyptického“ Ježíše. In: Vojtíšek, Z. (ed.), *Apokalypsa nebo transformace. Mileniální koncepce v minulosti i současnosti* (Dingir, Praha 2014), s. 243-274

Jens Schröter, *From Jesus to the New Testament: Early Christian Theology and the Origin of the New Testament Canon* (Waco: Baylor University Press, 2013)

Další doporučené zdroje:

https://www.youtube.com/watch?v=d_dOhg-Fpu0

<https://www.youtube.com/watch?v=XAN3kQHTKWI>

<https://www.youtube.com/watch?v=C2m7I4WEoso>

3. Teologie 1. listu do Korintu. Postoje apoštola Pavla k manželství, ženám, pokrmům, smilstvu, eschatologii, večeři Páně, vzkříšení, spasení. Charakteristika korintské komunity, historický obraz života v římské říši.

Studijní literatura:

David E. Aune (ed.), *The Blackwell Companion to the New Testament* (Oxford: Blackwell Publishing 2010), s. 413-433

Joseph A. Fitzmyer, S.J., *First Corinthians. A New Translation with Introduction and Commentary. The Anchor Yale Commentary* (New Haven: Yale University 2008)

Hans Hübner, *Biblische Theologie des Neuen Testament. Band 2: Die Theologie des Paulus* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 1993), s. 112-208

Werner Georg Kümmel, *Theology of the New Testament* (London: SCM Press 1983), s. 137-243

Další doporučené zdroje:

<https://www.youtube.com/watch?v=y4OJrLdyc4M>

4. Smrt, vzkříšení nebo posmrtný život v období judaismu druhého chrámu a v Novém zákoně.

Studijní literatura:

Stefan Alkier, *The Reality of the Resurrection* (Waco: Baylor University Press 2013)

C. D. Elledge, *Resurrection of the Dead in Early Judaism 200 bce–ce 200* (Oxford: Oxford University Press 2017)

Jon D. Levenson, *Resurrection and the Restoration of Israel* (New Haven: Yale University Press 2006)

Francois Vouga, *Teologie Nového zákona* (Jihlava: Mlýn 2009), s. 62-68

Další doporučené zdroje:

https://www.youtube.com/watch?v=v1Bh_SAEU90

<https://www.youtube.com/watch?v=rZC6tbgpsl4>

https://www.youtube.com/watch?v=-PNB57SXT_o

<https://www.youtube.com/watch?v=wReE8b2Yuzo>

5. Raně křesťanské hymny a počátky křesťanské bohoslužby.

Studijní literatura:

James D. G. Dunn, *Did the First Christians Worship Jesus? The New Testament Evidence* (Louisville: Westminster John Knox Press 2010)

James D. G. Dunn, *Unity and Diversity in the New Testament* (Harrisburg: Trinity Press International 1999), s. 11-173

Larry W. Hurtado, *At the Origins of Christian Worship* (Grand Rapids, Eerdmans 2000), s. 7-97

Petr Pokorný, *Vznik christologie* (Praha: Kalich 1989)

6. Ježíš optikou raně křesťanských komunit, dobového judaismu, pramene logií (Q), kanonických evangelií a apokryfních tradic.

Studijní literatura:

Hans Dieter Betz, The Sermon on the Mount and Q. In: : J. E. Goehring, C. W. Hedrick, J. T. Sanders, H. D. Betz (eds.), *Gospel Origins & Christian Beginnings* (Sonoma: Polebridge Press 1990), s. 19-35

Barth D. Ehrman, *The New Testament: A Historical Introduction to the Early Christian Writings* (Oxford: Oxford University Press 2004), s. 195-224

Tom Holmén (ed.), *Jesus from Judaism to Christianity* (London: T & T Clark 2007)

Werner Georg Kümmel, *Theology of the New Testament* (London: SCM Press 1983), s. 22-136, 266-321

Amy J. Levine, Dale C. Allison, John Dominic Crossan (eds.), *The Historical Jesus in Context* (Princeton University Press, Princeton 2006)

Christopher Rowland, Christopher Tuckett (eds.), *The Nature of New Testament Theology* (Oxford: Blackwell Publishing 2006), s. 93-108, 231-247

Huub van de Sandt, Jürgen Zangenberg (eds.), *Matthew, James, and Didache: Three Related Documents in Their Jewish and Christian Settings* (Leiden: Brill 2008), s. 13-138, 177-270

J. Neusner, W. Scott Green, E. S. Frerichs (eds.), *Judaisms and Their Messiahs at the Turn of the Christian Era* (Cambridge: Cambridge University Press 2003), s. 1-14, 139-208, 225-282

V Praze dne 30. 9. 2023